

BUILDING CHANGES

BOUWT AAN VERANDERING

Verlag Congres Digitalisering in het vergunningenproces

De toekomst begint nu!

Locatie: Van der Burghweg 1, 2628 CS Delft.

Organisatie: Building Changes i.s.m. Vereniging Bouw en Woningtoezicht

Hoe kunnen we het vergunningsproces digitaliseren en kan AI daar een rol bij spelen? Deze vragen stonden centraal tijdens het congres *Digitalisering in het Vergunningenproces: De toekomst begint nu!* dat op 12 december gehouden werd. Professionals uit de bouw- en vergunningssector hebben tijdens het congres de nieuwste ontwikkelingen en praktijkvoorbeelden op het gebied van digitalisering verkend.

Digitalisering speelt een steeds grotere rol in het vergunningenproces. Van het efficiënter beheren van bouwwerkinformatie tot het gebruik van innovatieve tools zoals BIM en AI: de mogelijkheden zijn divers, maar ook complex. Tijdens het congres kwamen zowel de technologische als organisatorische aspecten van deze transitie aan bod.

De deelnemers werden ontvangen met een kopje koffie of thee en iets lekkers. Toen zij eenmaal gesetteld waren opende Guus Pieters en Jaap Kolk, beiden dynamisch verbinder bij Building Changes, het congres. Wico Ankersmit, directeur van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland, trapte als eerste spreker het ochtendprogramma af. Hij sprak over digitalisering in het vergunningenproces vanuit een gemeentelijk perspectief. “Jonge mensen krijgen op hun opleiding les over digitalisering, bijvoorbeeld hoe ze AI in hun werk kunnen gebruiken en hoe ze daarmee hun werk sneller en efficiënter kunnen uitvoeren. Maar als een pas afgestudeerde bij een gemeente komt werken, belandt hij vaak in een werkomgeving die bij wijze van spreken dertig jaar achterloopt. Dat is erg frustrerend en maakt werken bij een gemeente onaantrekkelijk. We moeten bij iedere nieuwe ontwikkeling niet meteen bieren op de weg zien en risico’s durven nemen. Verandering is nodig, maar nooit zonder risico. De nieuwe generatie kan daar zeker bij helpen.”

Later bleek uit een korte rondvraag dat bijna iedereen weleens ChatGPT gebruikt om zijn of haar privéleven makkelijker te maken. Maar als het gaat om het vereenvoudigen van hun werk, stak

slechts een handjevol mensen zijn hand op. “ChatGPT en soortgelijke programma’s doorzoeken het hele internet en nemen alle informatie over een onderwerp mee in een antwoord op een prompt. Dit omvat ook verouderde of onnauwkeurige informatie. We zouden moeten werken aan programma’s die deze informatie kunnen valideren, zodat alleen betrouwbare gegevens worden

gebruikt. De uitvoerende organisaties, gemeenten en andere partijen moeten elkaar vinden om samen de stap naar digitalisering te zetten,” aldus Ankersmit.

Siham El Yamani werkt momenteel aan een Virtual Assistant voor gemeenten die barrières moet wegnemen voor het adopteren van digitale vergunningsprocessen. “CHECK biedt een set van methodologische en technische hulpmiddelen om bouwvergunningen te digitaliseren en controles op de naleving van bouwontwerpen gedeeltelijk te automatiseren. Met deze tools kan het proces

tot wel 80 procent sneller worden doorlopen,” benadrukte El Yamani. De tool gaat er daarnaast voor zorgen dat het kennis, die verspreid is over verschillende disciplines, structureert en bundelt. Dit moet ervoor zorgen dat het voor één persoon makkelijker wordt om kennis op te doen over meerdere expertises.

“Het is wel belangrijk dat de kennis die we in het programma stoppen correct is, want anders krijg je verkeerde informatie terug. Maar dat gebeurt nu ook al, bijvoorbeeld als je informatie van mens tot mens doorgeeft,” hield ze haar gehoor voor. Ze voegde eraan toe dat de software eind volgend jaar voor het grote publiek gelanceerd zal worden.

Ernst Bouma (Vink Bouw), begon zijn verhaal met de vraag: “Kent iemand CHECK al?” Op die vraag werd vervolgens ontkennend gereageerd. “Ik zou iedereen willen uitnodigen om dit soort software uit te proberen, *join the movement* en help de digitalisering van het vergunningproces vooruit,” aldus Bouma. Vink Bouw ziet zich als ontwikkelende bouwer als pionier op het gebied van digitalisering. Hij

pleitte ervoor om van parametrisch ontwerpen de standaard te maken. Parametrisch ontwerpen is een methode waarbij algoritmes en parameters (zoals afmetingen, vormen, materialen, enz.) worden gebruikt voor een flexibel en dynamisch digitaal ontwerp. “Aan de hand van vooraf ingestelde relaties, regels en variabelen wordt het ontwerp aangepast zodra de parameters worden gewijzigd. Denk aan gevels die zich automatisch aanpassen op basis van de zonintensiteit, om zo schaduw of juist een lichtere omgeving te creëren. Parametrisch ontwerpen,” vertelde Bouma, “zorgt voor veel meer transparantie over wat haalbaar is binnen een ontwerp en wat niet. Bovendien kan AI 30.000 ontwerpen genereren, waarvan je een aantal scenario’s aan de opdrachtgever kunt voorleggen. Een architect zou daar veel langer mee bezig zijn.”

Slotwoord

Het slotwoord was voor Lex Ransijn (Building Smart). “Het zou ideaal zijn wanneer al die digitale programma’s met elkaar zouden kunnen communiceren. Nu slaat men digitale informatie vaak gefragmenteerd op. Zie het als een bord met honderden gekleurde post-its, waarbij iedere kleur een ander onderwerp vertegenwoordigt, maar alles door elkaar hangt. Je wilt eigenlijk een programma dat al die losse informatie bundelt, structureert en vervolgens op de juiste manier met elkaar verbindt. Een stadsplan voor een nieuwe wijk kan in zijn visie dan zowel een gedetailleerd 3D-model van de gebouwen (BIM) bevatten, als informatie over de impact van het project op het milieu en de infrastructuur van de stad (GIS).

Workshops

Na de lunch werd er nog in twee workshoprondes dieper ingegaan op onderwerpen zoals digitale ondersteuning in bouwplantoetsing, digitale vaardigheden, digitale gebouwdossiers, AI & bouwplantoetsing, informatie-uitwisseling met BIM, de routekaart BIM voor gemeenten, digitaal toezicht en thematisch AI in de bedrijfsvoering.

Een groot succes

De deelnemers keken met tevredenheid terug op de dag. “Ik heb veel geleerd vandaag. Het was bijzonder om te zien dat mensen het liefst zo snel mogelijk stappen maken op het gebied van digitalisering. Ze gaan liever twee stappen vooruit en één achteruit, dan dat ze langzaam progressie boeken,” blikte Thomas Plaisier (BRIS) terug op het congres. “Ik ben me veel bewuster van wat AI kan betekenen om het vergunningenproces te versnellen,” zei een

deelnemer. Een ander voegde daaraan toe: “Laten we 80 procent van de vergunningaanvragen met AI doen. De 20 procent waarbij dat niet kan, kunnen we handmatig afhandelen. Dat scheelt veel tijd!”

Vervolg

Een groot deel van de deelnemers zei de LinkedIn-pagina van het congres te volgen. Met een opkomstpercentage van 90 procent was het dan ook duidelijk dat de urgentie wordt gevoeld. Men kijkt dan ook reikhalzend uit naar een vervolg. In welke vorm dat zal zijn, is onderwerp van gesprek. Wordt vervolgd dus. Aanmelden voor de LinkedIn-community doe je door onderstaande QR-code te scannen. Werkt de code niet? Zoek dan naar ‘digitalisering in het vergunningen proces’

